



ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Заробітна плата та стан її виплати за 2013 рік

Економічна доповідь



Чернівці

Комплексна економічна доповідь “**Заробітна плата та стан її виплати за 2013 рік**” підготовлена колективом відділу статистики соціально-трудова відносин управління статистики праці за участю відділів статистики обстеження умов життя домогосподарств, цін, промисловості, будівництва та капітальних інвестицій, внутрішньої торгівлі.

В економічній доповіді наведена інформація щодо кількості найманих працівників, розміру їхньої заробітної плати та стану виплати заробітної плати. Аналіз показників наведено в динаміці за два роки, за видами економічної діяльності та регіонами області. Довідково наведено співставлення окремих показників за областями Карпатського економічного району та середніми рівнями в цілому по Україні.

У доповіді використані наступні матеріали:

- державна статистична звітність за 2011–2013рр. за формами №1-ПВ “Звіт з праці” (місячна), №1-ПВ “Звіт з праці” (квартальна);
- Експрес – інформації Держстату.

Більш детальна характеристика показників статистики соціально-трудова відносин розміщується в статистичному бюлетені “Кількість, робочий час та оплата праці найманих працівників”.

Умовні позначення та скорочення, що використані у доповіді:

Тире (–)	– явищ не було
Символ (х)	– заповнення рубрики за характером побудови таблиці не має сенсу
млн.	– мільйон
тис.	– тисяча
грн.	– гривні
р.	– рік

Придбати доповідь можна за адресою:
м. Чернівці, вул. Головна 249-а, кімната № 404.
Телефон для довідок: 58-14-80

Вих. №09–02–27/135 від 26.03.2014р.

Заробітна плата та стан її виплати за 2013 рік

Кількість працівників

Кількість штатних працівників на підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб (далі – підприємства) у 2013р. становила 129,8 тис. осіб, що на 1,5% менше, ніж у 2012р. Із загальної кількості працівників майже кожен четвертий працював в закладах освіти, шостий – у сфері охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, майже кожен сьомий – у промисловості.

При відносно стабільній кількості працівників, працюючих на підприємствах області, все ж відбувається перерозподіл робочої сили між сферами виробництва та надання послуг. Так, якщо у 2011р. на підприємствах промисловості, будівництва, сільського господарства, лісового господарства та рибного господарства працювало 25,5% найманих працівників, у 2012р. – 24,8%, то у 2013р. – 23,2%.

Якщо розглядати регіональну структуру працюючих на підприємствах області, то характерним як і для інших регіонів України є зосередження робочої сили в обласному центрі (51,9% працівників підприємств області). Серед районів області найбільше працівників було зайнято у Сторожинецькому (6,7% від загальної кількості працюючих в області), Кіцманському та Новоселицькому (по 5,8%) районах, найменше – у Кельменецькому (2,5%) та Путильському (2,4%) районах.

Крім штатних працівників для виконання обсягу робіт (послуг), випуску продукції на підприємствах області працювало ще 6,8 тис. осіб позаоблікового складу, з яких 4,7 тис. осіб – зовнішні сумісники, 2,1 тис. осіб – працюючі за цивільно-правовими договорами (додаток 1).

У 2013р., як і у попередньому, збереглося явище вимушеної неповної зайнятості. Зокрема, кількість працівників, які були переведені з економічних причин на неповний робочий день (тиждень) становила 7,5 тис. осіб (5,8% середньооблікової кількості працівників), що на 7,7% менше, ніж у 2012р.

Середньооблікова кількість працівників по містах та районах області за 2013 рік

	Середньооблікова кількість працівників	
	осіб	у % до підсумку
Усього по області	129797	100,0
м.Чернівці	67372	51,9
м.Новодністровськ	2107	1,6
райони		
Вижницький	5305	4,1
Герцаївський	3547	2,7
Глибоцький	6217	4,8
Заставнівський	4267	3,3
Кельменецький	3256	2,5
Кіцманський	7507	5,8
Новоселицький	7532	5,8
Путильський	3177	2,4
Сокирянський	5130	4,0
Сторожинецький	8722	6,7
Хотинський	5658	4,4

Кількість працівників, які знаходились у відпустках без збереження заробітної плати становила 2,7 тис. осіб (2,1% середньооблікової кількості працівників). Порівняно з 2012р. їх кількість зменшилася на 22,7%.

У середньому одним штатним працівником у 2013р. було відпрацьовано 1588 годин, або 87,1% встановленого відповідно до режиму роботи підприємств фонду робочого часу, проти 1595 годин або 87,0% у 2012р. (додаток 2). Питома вага невідпрацьованого робочого часу у фонді робочого часу у 2013р. становила 12,9%, у 2012р. – 13,0%.

Для виконання, у 2013р., обсягу робіт (послуг), випуску продукції за умови повної зайнятості було достатньо 97,2% (у 2012р. – 97,1%) чисельності працівників підприємств області. З різних причин (економічних, соціальних та сезонних) у 2013р. не працювало 3,6 тис. осіб або 2,8% загальної кількості працюючих (у 2012р. – 3,9 тис. осіб або 2,9%).

Динаміка зайнятості працівників складається під впливом руху кадрів, який характеризується високим рівнем мобільності. Люди шукають більш високих заробітків, кращих умов праці тощо.

У таких видах економічної діяльності, як оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів, сільське господарство, мисливство, лісове господарство та рибне господарство, будівництво, тимчасове розміщування і організація харчування, кількість прийнятих та вибулих складала від 98,7% до 184,6% середньооблікової кількості штатних працівників. Серед промислових видів діяльності найбільш високий рівень мобільності спостерігався на підприємствах з оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння, з виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів та виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції (87,4–253,3%).

Коефіцієнт валового обороту робочої сили по області (відношення кількості прийнятих та вибулих до середньооблікової кількості працівників) становив 57,7% проти 49,9% у 2012р. Коефіцієнт прийому порівняно з 2012р. збільшився на 5,3 в.п., а коефіцієнт звільнення – на 2,6 в.п. і становив відповідно 27,9% та 29,8%.

У 2013р. спостерігалось перевищення кількості вибулих осіб порівняно з прийнятими у більшості видів економічної діяльності. Із загальної кількості вибулих переважна більшість (81,6%) залишила робочі місця за рахунок плинності кадрів і тільки 14,3% – з причин змін в організації виробництва і праці.

Грошові доходи

За даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств середньомісячні грошові доходи¹ одного домогосподарства області у 2012р. становили 3756,74 грн. і зросли в порівнянні з 2011р. по області на 14,3% (по Україні в цілому – на 9,7%).

У середньому на одного члена домогосподарства еквівалентні² грошові доходи по Україні в цілому становили 1795,39 грн. на місяць; по областях Карпатського економічного району: у Львівській – 1628,31 грн., у Чернівецькій – 1612,33 грн., у Закарпатській – 1522,80 грн. та у Івано-Франківській області – 1444,91 грн.

Основною складовою грошових доходів домогосподарства області була оплата праці, яка в структурі цих доходів складала 48,6%.

Середньомісячні грошові доходи одного домогосподарства області за 2011–2012рр. наведені у таблиці:

Довідково:

Середньомісячні грошові доходи одного домогосподарства за областями Карпатського економічного району, грн.

	2012р.	2011р.
Україна	3788,27	3452,80
Закарпатська	4142,02	3803,28
Івано-Франківська	3467,78	3166,14
Львівська	3924,22	3431,90
Чернівецька	3756,74	3285,63

	2012р.		2011р.	
	у середньому за місяць у розрахунку на одне домогосподарство, грн.	у % до грошових доходів	у середньому за місяць у розрахунку на одне домогосподарство, грн.	у % до грошових доходів
Усього грошових доходів	3756,74	100,0	3285,63	100,0
у тому числі				
оплата праці	1827,18	48,6	1558,62	47,4
доходи від підприємницької діяльності та самозайнятості	244,00	6,5	363,63	11,1
доходи від продажу сільськогосподарської продукції	119,18	3,2	139,14	4,2
пенсії, стипендії та соціальні допомоги, надані готівкою	1066,12	28,3	869,63	26,5
інші грошові доходи	500,26	13,4	354,61	10,8

¹ Грошові доходи домогосподарств складаються з суми грошових та натуральних (у грошовій оцінці) надходжень, одержаних членами домогосподарства у вигляді оплати праці та іншої зайнятості, доходів від власності у вигляді відсотків, дивідендів, продажу акцій та інших цінних паперів, надходжень від продажу нерухомості, особистого та домашнього майна, соціальних допомог, субсидій готівкою, пенсій, стипендій, грошових допомог від родичів та інших осіб, а також інших грошових доходів.

² Починаючи з 2011р. при розрахунках середньодушових показників, а також показників диференціації населення та домогосподарств за рівнем матеріального добробуту відповідно до сучасної міжнародної практики впроваджено використання шкали еквівалентності. Зазначена шкала є системою коефіцієнтів, яка відображає зменшення мінімально необхідних потреб на одного члена домогосподарства при збільшенні розміру домогосподарства та зміні його складу. В Україні застосовується шкала, за якою першому члену домогосподарства присвоюється коефіцієнт 1, а всім іншим – 0,7.

У 2012р. в порівнянні з 2011р. збільшилась в грошових доходах одного домогосподарства області частка оплати праці на 1,2 в.п.; частка пенсій, стипендій та соціальних допомог, наданих готівкою – на 1,8 в.п., одночасно зменшилась частка доходів від підприємницької діяльності та самозайнятості на 4,6 в.п. та частка доходів від продажу сільськогосподарської продукції – на 1,0 в.п.

Оплата праці найманих працівників

Середньомісячна **номінальна заробітна плата** штатного працівника підприємств області у 2013р. порівняно з 2012р. зросла на 6,6% і становила 2484 грн., що у 2,0 раза вище рівня мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму встановленого для працездатної особи, що діяли у грудні 2013р. (1218 грн.). Нарахування за одну оплачену годину на одного працюючого у 2013р. становили 17,07 грн. (додаток 3).

Динаміку росту номінальної заробітної плати найманих працівників за останні п'ять років наведено у таблиці:

	Нарахована заробітна плата в середньому за рік				
	на одного штатного працівника		на одного працівника в еквіваленті повної зайнятості		за одну оплачену годину грн.
	грн.	у відсотках до попереднього року	грн.	у відсотках до заробітної плати штатного працівника	
2009	1523	108,6	1640	111,1	10,50
2010	1772	120,4	1895	106,9	12,21
2011	1985	112,1	2099	105,7	13,60
2012	2329	117,3	2454	105,4	15,92
2013	2484	106,6	2618	105,4	17,07

Зростання номінальної заробітної плати у 2013р. порівняно з 2012р. було зафіксовано у всіх видах економічної діяльності, його темпи коливалися від 0,4% у сфері інформації та комунікації до 18,0% в установах діяльності адміністративного та допоміжного обслуговування. Це в значній мірі зумовлено зростанням обсягів виробництва та надання послуг в основних видах економічної діяльності у 2013р. порівняно з 2012р.

Так, індекс сільськогосподарського виробництва у 2013р. становив 103,5% (середньомісячна заробітна плата в сільському господарстві зросла на 3,2%), темп росту обороту роздрібною торгівлі – 111,3% (середньомісячна заробітна плата працівників оптової та роздрібною торгівлі: ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – на 7,5%), індекс промислової продукції – 105,7% (середньомісячна заробітна плата працівників промисловості – на 9,3%).

Серед промислових видів діяльності зростання середньомісячної номінальної заробітної плати було в межах від 3,8% на підприємствах текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів до 19,7% – виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань, а зменшення в межах від 0,6% на підприємствах добувної промисловості і розроблення кар'єрів до 15,5% – виробництва автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів.

Як і раніше, спостерігалась значна диференціація за розмірами заробітної плати серед різних видів діяльності. Так, співвідношення найвищого розміру середньомісячної заробітної плати (у фінансовій та страховій діяльності – 3800 грн.) та найнижчого її рівня (в сфері тимчасового розміщування й організації харчування – 1251 грн.) залишилось на рівні попереднього року (3,0 раза).

Найбільш високооплачуваними залишаються працівники сфери фінансової та страхової діяльності, державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці області в 1,5–1,4 раза. Серед промислових видів діяльності лідерами, як і раніше, є підприємства з виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря та виробництва хімічних речовин і хімічної продукції, де заробітна плата на 52,9–48,1% перевищувала середній рівень по економіці області.

Збереглася значна диференціація рівня оплати праці і серед міст та районів області. Найвищий рівень заробітної плати був у Сокирянському районі (2727 грн.) та перевищував середній показник по області на 9,8%, а найнижчий – у Кіцманському районі (2098 грн.) – на 15,5% менше середнього рівня по області (додаток 4).

Серед областей Карпатського економічного району рівень заробітної плати працівників підприємств області за 2013р. був одним з найменших і становив 76,1% від загальноукраїнського показника, або був меншим на 781 грн. (за 2012р. – 77,0% або на 696 грн., за 2011р. – 75,4% або на 648 грн.).

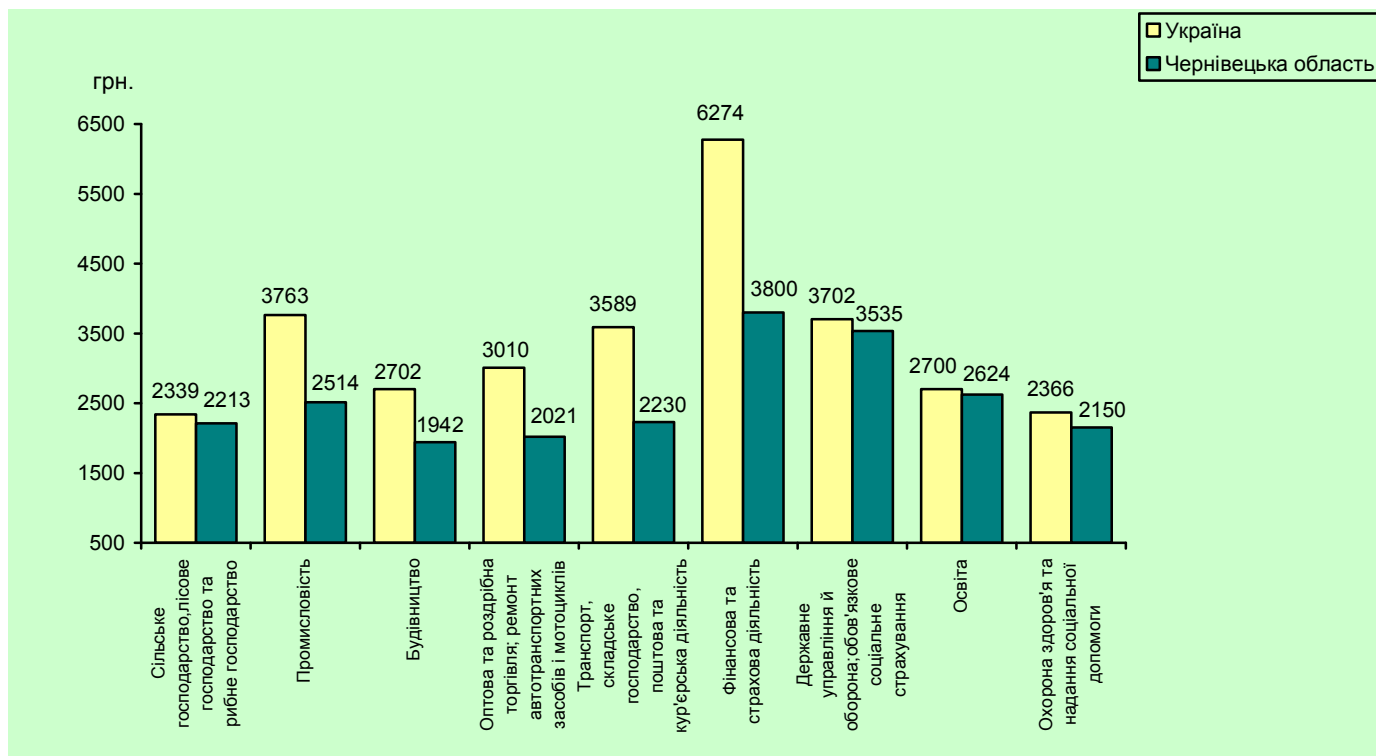
Довідково:

Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника за областями Карпатського економічного району за 2013 року

	грн.	у % до 2012р.
Усього по Україні	3265	107,9
Закарпатська	2553	108,6
Івано-Франківська	2679	105,5
Львівська	2789	108,2
Чернівецька	2484	106,6

Співвідношення між розмірами середньомісячної заробітної плати одного штатного працівника за видами економічної діяльності по області та по Україні наведено у графіку:

Співвідношення середньомісячної заробітної плати одного штатного працівника по Чернівецькій області та по Україні за окремими видами економічної діяльності за 2013 року



Значно відстає рівень оплати праці працівників області від відповідного виду діяльності країни в сфері тимчасового розміщування та організації харчування (на 44,4%), інформації та телекомунікацій (на 41,8%), наукових досліджень та розробок (на 41,1%), на підприємствах надання інших видів послуг (на 39,8%), в установах фінансової та страхової діяльності (на 39,4%), транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (на 37,9%). Рівень оплати праці працівників сфери освіти, державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, охорони здоров'я та соціальної допомоги майже не відрізнявся від рівня, який склався в країні (97,2–90,9% середнього рівня по Україні), що є результатом державного регулювання розмірів заробітної плати в бюджетній сфері економіки.

Довідково:

Індекс реальної заробітної плати за областями Карпатського економічного району за 2013р.

	у % до 2012р.
Усього по Україні	108,2
Закарпатська	109,4
Івано-Франківська	106,6
Львівська	109,2
Чернівецька	108,0

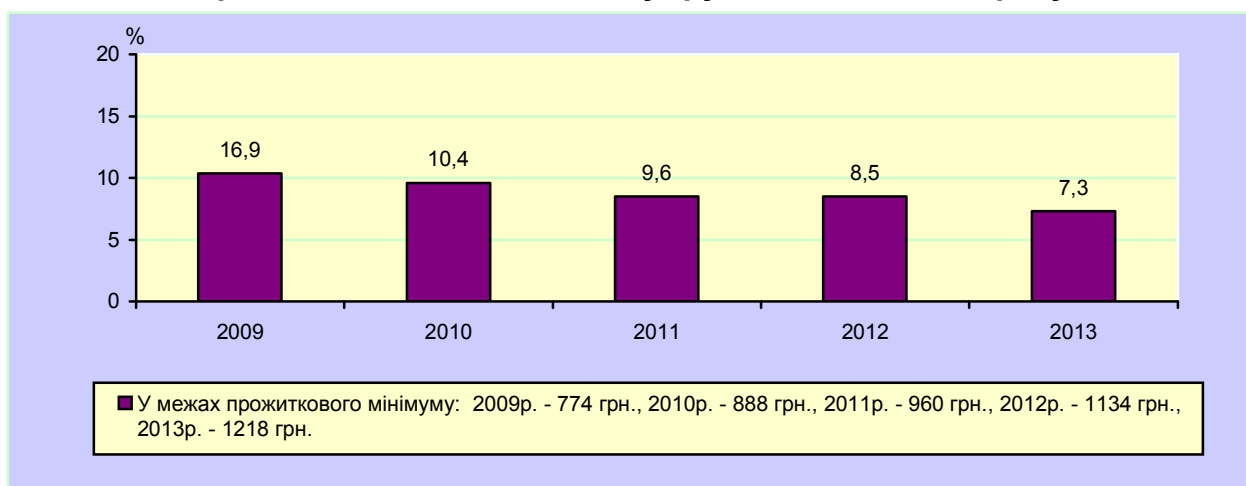
Одним із важливих індикаторів стану рівня життя населення є показник реальної заробітної плати. У середньому за 2013р. порівняно з 2012р. індекс реальної заробітної плати становив 108,0%, а впродовж року (грудень 2013р. до грудня 2012р.) – 109,0%. По Україні

даний показник за 2013р. порівняно з 2012р. становив 108,2%.

Серед областей Карпатського економічного району Чернівецька область за рівнем цього показника займає одну з останніх позицій.

У грудні 2013р. зменшилася кількість працівників, оплата праці яких знаходиться у межах мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством. Порівняно з груднем 2012р. їхня частка в загальній кількості зменшилася на 1,2 в.п.

**Динаміка кількості працівників,
яким заробітну плату нараховано у межах прожиткового мінімуму для
працездатних осіб, що діяв у грудні відповідного року**



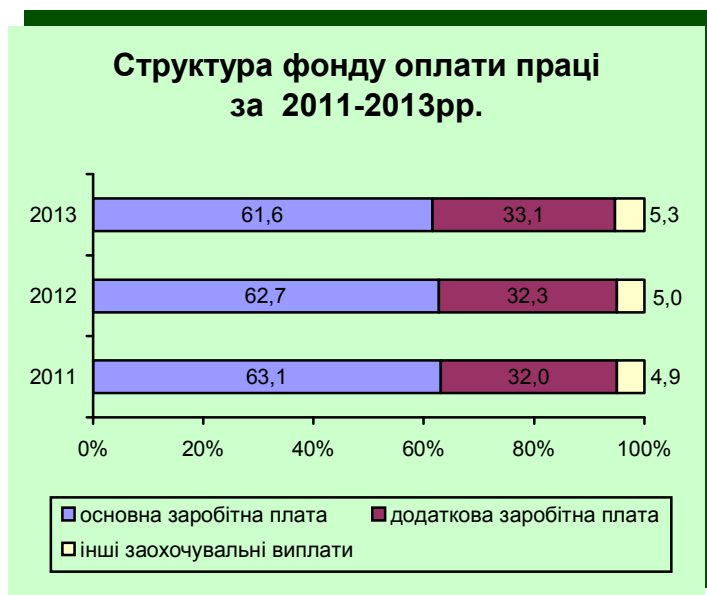
У грудні 2013р. 125,2 тис. осіб відпрацювали 50% і більше робочого часу, встановленого на цей місяць. Нарахування в межах мінімальної заробітної плати (1218 грн.) мали 9,1 тис. осіб або 7,3%. Найбільша частка таких працівників спостерігалась у видах економічної діяльності з низьким рівнем заробітної плати: рибне господарство (36,6% цього виду діяльності), поштова і кур'єрська діяльність (27,5%) і в сфері тимчасового розміщення й організації харчування (21,5%) (додаток 5).

Водночас, серед працівників, які повністю відпрацювали місячну норму робочого часу (95,3 тис. осіб), цей показник становив відповідно 0,5 тис. осіб або 0,6%.

Заробітну плату понад 2000 грн. отримали 57,9% працівників. Переважна більшість таких працівників була зайнята у видах діяльності з високим рівнем оплати праці, зокрема, у сфері державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування (85,3%), фінансової та страхової діяльності (73,8%), інформації та телекомунікацій (72,3%), а серед промислових видів діяльності на підприємствах з виробництва хімічних речовин і хімічної продукції (90,2%), виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань (90,3%), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (85,4%), виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (63,5%).

Нарахований фонд оплати праці штатних працівників, зайнятих на підприємствах, в установах та організаціях економіки області за 2013р. становив 3868,5 млн.грн.

Наразі суттєвих змін у структурі фонду оплати праці штатних працівників за 2013р. не було: 61,6% становила основна заробітна плата (оплата за тарифними ставками, відрядними розцінками та посадовими окладами), 33,1% – додаткова заробітна плата (надбавки та доплати до тарифних ставок, премії за виробничі результати, компенсаційні виплати, що виплачуються згідно чинного законодавства). Питома вага інших заохочувальних та компенсаційних виплат (матеріальна допомога, соціальні пільги, тощо) залишилась незначною і склала 5,3% фонду оплати праці (додаток 6).



Серед видів економічної діяльності спостерігаються коливання частки основної заробітної плати в фонді оплати праці. Так, у сфері тимчасового розміщення і організації харчування, сільському господарстві, лісовому господарстві та рибному господарстві, на підприємствах надання інших видів послуг, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів, фонд оплати в основному складався з основної заробітної плати (оплати за тарифними ставками та посадовими окладами), яка становила 89,3–76,4%. І навпаки, в державному управлінні й обороні; обов'язковому соціальному страхуванні частка фонду основної заробітної плати не перевищувала 37,2%.

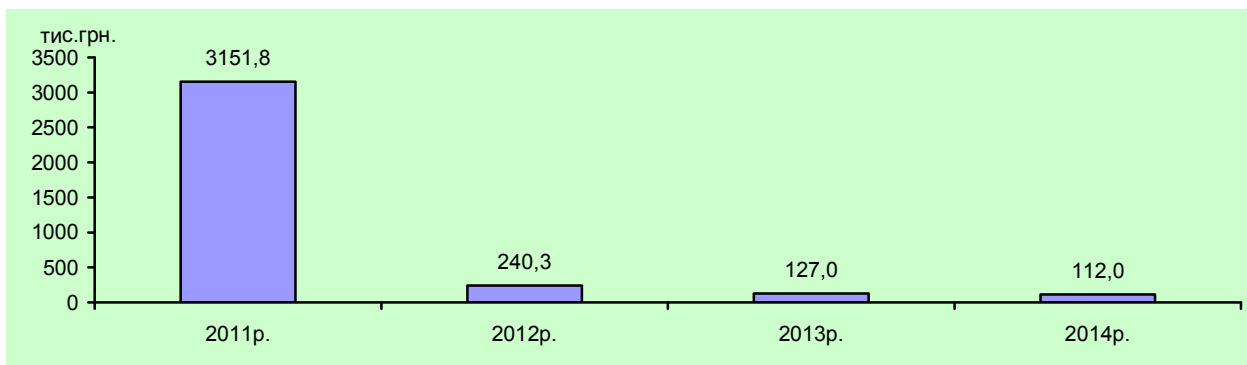
У видах діяльності з низькою часткою основної заробітної плати, високий рівень заробітної плати досягався завдяки позатарифним виплатам різного характеру (матеріальна допомога, премія, тощо).

Стан виплати заробітної плати

Упродовж 2013р. зберігалася тенденція щодо зменшення обсягу заборгованості з виплати заробітної плати. Так, загальна сума боргу зменшилась у 2011р. – на 2911,5 тис.грн., у 2012р. – на 113,3 тис.грн., у 2013р. – на 15,0 тис.грн.

Загальна сума несплаченої заробітної плати станом на 1 січня 2014р. становила 112,0 тис.грн. Це найнижчий показник за останні роки.

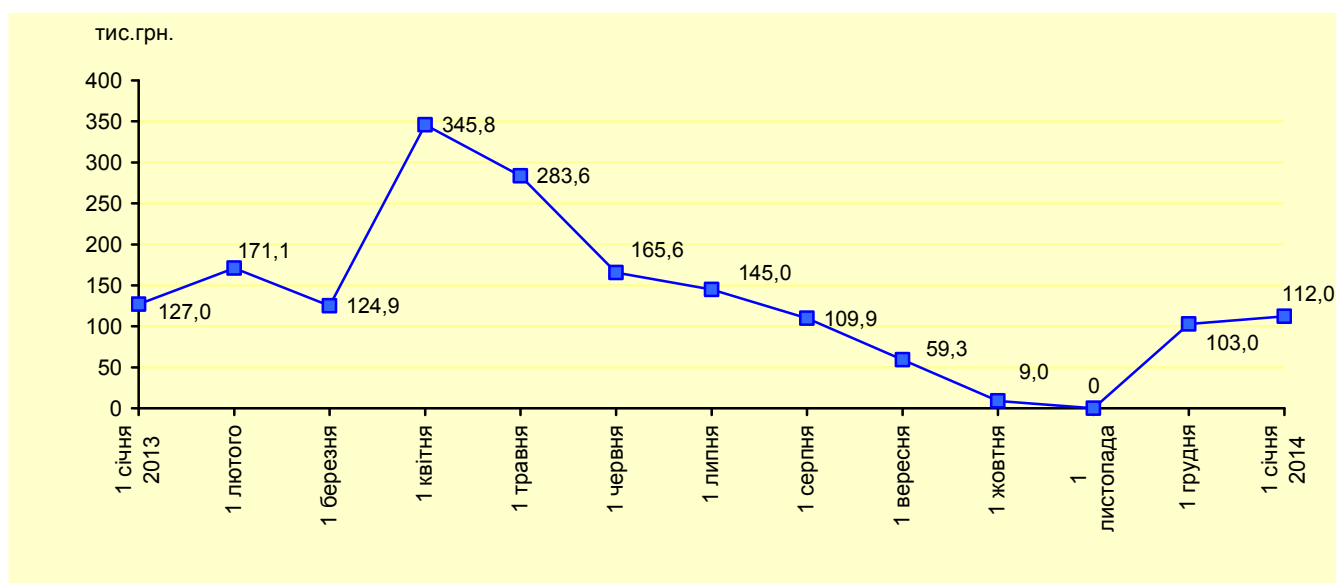
Динаміка заборгованості з виплати заробітної плати (станом на 1 січня)



Обсяг несплаченої заробітної плати на початок січня п.р. дорівнював 0,03% фонду оплати праці, нарахованого за грудень 2013р., на початок 2013р. – 0,04% відповідно.

Динаміка показника заборгованості з виплати заробітної плати впродовж 2013р. була неоднозначною: зростання впродовж січня 2013р. досягнення максимального значення на 1 квітня 2013р. змінилося поступовим зниженням показника до кінця 2013р. з незначними коливаннями. Динаміка зміни заборгованості протягом 2013р. наведена на графіку.

Динаміка заборгованості з виплати заробітної плати у 2013 році (станом на 1 число відповідного місяця)



Станом на 1 січня п.р. заборгованість з виплати заробітної плати була на підприємствах транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (91,1% загальної суми боргу) і операцій з нерухомим майном (8,9%).

Серед регіонів області найбільша частка боргу з виплати заробітної плати була в м.Чернівцях (91,1% загальної суми боргу по області). Порівняно з 1 січня 2013р. заборгованість зменшилася на 11,8% або на 15,0 тис.грн.

Розподіл загальної суми заборгованості з виплати заробітної плати за типами підприємств наведено в таблиці:

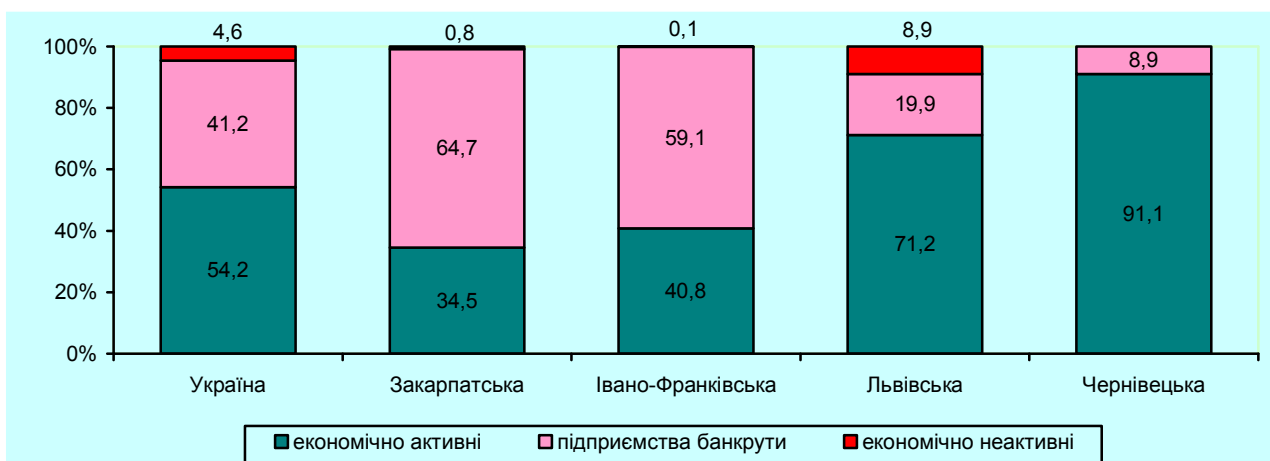
(тис.грн.)

	Заборгованість із виплати заробітної плати на:			
	1 січня 2014р.		1 січня 2013р.	1 січня 2012р.
	усього	у % до 1 січня 2013р.		
Усього	112,0	88,2	127,0	240,3
у тому числі економічно активні підприємства	102,0	×	127,0	171,3
підприємства банкрути	10,0	×	–	69,0
економічно неактивні підприємства	–	–	–	–

У структурі загальної суми боргу на економічно активні підприємства припадало 91,1% боргу та 8,9% – на підприємства-банкрути. Заборгованість працівникам економічно активних підприємств на 1 січня п.р. становила 102,0 тис.грн. і порівняно з початком 2013р. зменшилась на 19,7% або на 25,0 тис.грн. Вся сума боргу утворена в 2013р.

Серед областей України, і зокрема, Карпатського економічного району. зберігається значна диференціація в структурі заборгованості з виплати заробітної плати.

Структура заборгованості з виплати заробітної плати за типами підприємств та за областями Карпатського економічного району на 1 січня 2014 року



Станом на 1 січня п.р. вчасно не отримали заробітну плату 54 особи. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 1889 грн., що на

34,0% менше розміру середньомісячної заробітної плати нарахованої в грудні 2013р.

Станом на 1 січня п.р. відсутня заборгованість з виплати заробітної плати на економічно неактивних підприємствах.

Питання своєчасності розрахунків з працівниками по заробітній платі залишається пріоритетним напрямком діяльності органів виконавчої влади всіх рівнів. Роботу з погашення заборгованості з виплати заробітної плати в області контролюють обласна, міські та районні комісії з питань забезпечення своєчасності і повноти сплати податків, погашення заборгованості із виплати заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат та Територіальна державна інспекція з питань праці.

Висновки

Наведений в економічній доповіді аналіз показав, що при відносно стабільній кількості працівників, працюючих на підприємствах області, все ж відбувається перерозподіл робочої сили між сферами виробництва та надання послуг.

Середньомісячна номінальна заробітна плата штатного працівника у 2013р. порівняно з 2012р. збільшилася на 6,6% і становила 2484 грн.

За 2013р. реальна заробітна плата порівняно з 2012р. зросла в середньому на 8,0% (у 2012р. – на 18,0%). По Україні зростання показника у 2013р. становило 8,2%.

Для подальшого підвищення рівня заробітної плати та зайнятості населення в області органами виконавчої влади проводиться певна робота.

Забезпечено щомісячний моніторинг в сфері оплати праці на підприємствах різних форм господарювання, контроль за дотриманням державних мінімальних гарантій в сфері оплати праці.

Роботу з погашення заборгованості із виплати заробітної плати в області контролюють обласна, міські та районні комісії. Впродовж 2013р. спостерігалось зменшення загальної суми невиплаченої заробітної плати на 11,8% або на 15,0 тис.грн.

Начальник Головного управління

А.В.Ротар

Вик. Т.С.Павельчук,
тел. 58-14-88

Методологічні пояснення

У цій доповіді **вміщена інформація, яка базується, в основному, на системі показників державної статистичної звітності підприємств, установ та організацій**, в яких здійснювались нарахування заробітної плати постійному або тимчасовому персоналу та сплачувались внески до фондів соціального страхування, незалежно від форм власності та організаційно-правових форм господарювання.

Середньооблікова кількість штатних працівників охоплює осіб, які перебувають у трудових відносинах з підприємством та отримують заробітну плату. У цій кількості не враховуються працівники, які зайняті на умовах договорів цивільно-правового характеру, сумісництва, а також тимчасово відсутні працівники, за якими зберігається місце роботи (перебувають у відпустках у зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку). Облік зазначених категорій працівників здійснюється окремо. Зайнятий працівник ураховується тільки один раз (за місцем основної роботи) незалежно від строку трудового договору та тривалості робочого часу.

Середня кількість працівників в еквіваленті повної зайнятості – розрахунковий показник, що характеризує умовну кількість працівників (робочих місць), які відпрацювали повний робочий день і яка необхідна для виконання встановленого (визначеного) обсягу робіт (послуг) підприємством.

Методика визначення цього показника базується на перерахунку оплаченого робочого часу всього персоналу (штатні працівники, сумісники, працюючі за договорами), який залучався до роботи у звітному періоді і отримував відповідну заробітну плату, в умовну кількість працівників, яких було б достатньо підприємству для виконання фактичного обсягу роботи, при умові зайнятості всіх працівників упродовж повного робочого дня (виходячи зі встановленої його тривалості).

Фонд оплати праці – нарахування працівникам у грошовій та натуральній формі за відпрацьований час або виконану роботу: тарифні ставки (посадові оклади), премії, доплати, надбавки, а також інші види оплати за невідпрацьований час. Включає обов'язкові відрахування із заробітної плати працівників: податок з доходів фізичних осіб, збір на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

До фонду оплати праці не відносяться: грошове забезпечення кадрових військовослужбовців та осіб рядового й начальницького складу, виплати, що здійснюються за рахунок коштів фонду державного соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, оплата перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів підприємства, а також відрахування, що здійснюються роботодавцем на загальнообов'язкове державне соціальне страхування працівників.

Середньомісячна номінальна заробітна плата розраховується:

- на одного штатного працівника – шляхом ділення нарахованого фонду оплати праці штатних працівників за звітний місяць (період) на

середньооблікову кількість штатних працівників та на кількість місяців у цьому періоді;

- на одного працівника в еквіваленті повної зайнятості – шляхом ділення фонду оплати праці всіх працівників (штатних працівників, зовнішніх сумісників та працюючих за договорами цивільно-правового характеру) на середньооблікову кількість працівників в еквіваленті повної зайнятості;

- за одну оплачену годину – шляхом ділення суми нарахованого фонду оплати праці штатних працівників на кількість оплачених їм людино-годин за відповідний період.

Індекс реальної заробітної плати – характеризує зміну купівельної спроможності номінальної заробітної плати у звітному періоді порівняно з базисним під впливом зміни цін на споживчі товари та послуги і ставок податку з доходів фізичних осіб та обов'язкових відрахувань. Визначається діленням індексу нарахованої до виплати номінальної заробітної плати (без урахування податку на доходи з фізичних осіб та відрахувань до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування) на індекс споживчих цін за той же період.

Відпрацьований час вимірюється у людино-годинах працівників, які фактично працювали на підприємстві, включаючи тих, що були зайняті неповний робочий день (тиждень), виконували надурочну роботу, працювали у вихідні та святкові (неробочі) дні або понад місячну норму (поза графіком), а також людино-години роботи надомників.

Сума заборгованості з виплати заробітної плати – це сума невикраченої заробітної плати всім категоріям працівників, а саме: працівникам облікового складу, тим, хто не перебуває в обліковому складі підприємства (сумісники та працюючі за договорами), звільненим працівникам.

Заборгованою вважається сума, яка включає усі нарахування у грошовій та натуральній формі із фонду оплати праці, за винятком обов'язкових утримань (податок з доходу фізичних осіб та суми зборів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що сплачує працівник), строк виплати якої минув до кінця місяця, у якому вона повинна бути виплачена.

Сума заборгованості із виплати заробітної плати узагальнюється за трьома типами підприємств і складається із суми боргу: економічно активних підприємств; підприємств банкрутів; економічно неактивних підприємств, які призупинили діяльність у попередні роки.

Заборгованість із соціальних виплат включає допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, вагітністю та пологами, при народженні дитини та нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, яке спричинило втрату працездатності.

Кількість працівників, яким вчасно не виплачено заробітну плату включає штатних працівників облікового складу, яким строк виплати заробітної плати, встановлений колективним договором або банківською установою, минув до 1 числа звітного місяця незалежно від тривалості (кількості місяців) невикраченої заробітної плати.

**Середньооблікова кількість працівників
за видами економічної діяльності
за 2013 рік**

	Середньо-облікова кількість штатних працівників		Кількість працівників, які не перебувають в обліковому складі (позаштатні), осіб		Середня кількість усіх працівників в еквіваленті повної зайнятості	
	осіб	у % до 2012р.	працюючі за цивільно-правовими договорами	зовнішні сумісники	осіб	у % до середньо-облікової кількості штатних працівників
Усього	129797	98,5	2127	4634	126167	97,2
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	7640	94,3	394	220	7346	96,2
Промисловість	18602	97,4	341	258	17410	93,6
Будівництво	3899	72,1	310	185	3306	84,8
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	9118	103,6	205	376	8324	91,3
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	7174	107,6	102	84	6263	87,3
транспорт, складське господарство	5330	111,4	102	74	4753	89,2
поштова та кур'єрська діяльність	1844	98,0	–	10	1510	81,9
Тимчасове розміщення й організація харчування	1091	72,8	16	65	936	85,8
Інформація та телекомунікації	1945	74,5	2	32	1892	97,3
Фінансова та страхова діяльність	2197	91,9	103	16	2204	100,3
Операції з нерухомим майном	2306	114,5	28	91	2186	94,8
Професійна, наукова та технічна діяльність	2278	129,6	36	103	2069	90,8
з неї наукові дослідження та розробки	566	130,3	17	28	512	90,5
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1415	116,5	46	84	1438	101,6
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	10897	103,1	243	181	10910	100,1
Освіта	34691	101,0	121	1846	35752	103,1
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	22416	97,6	50	594	21864	97,5
з них охорона здоров'я	19572	96,0	26	498	19085	97,5
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	3135	83,8	51	439	3270	104,3
Надання інших видів послуг	993	174,6	79	60	997	100,4

Начальник управління статистики праці

Джаман Н.М.

**Структура фонду робочого часу працівників
за видами економічної діяльності
у 2013 році**

	Фонд робочого часу, тис. людино- годин	У т. ч., у %					
		відпра- цьовано	усього	невідпрацьовано			
				з нього за причинами			
				відпустки		тимчасова непра- цездат- ність	переве- дення на неповний робочий день (тиж- день)
щорічні (основні та додат- кові)	без збере- ження зарплати (на період припинення робіт)						
Усього	236547,1	87,1	12,9	8,3	0,5	1,7	1,2
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	14435,9	87,5	12,5	6,0	–	1,6	2,3
Промисловість	36653,7	86,3	13,7	6,4	1,4	1,9	2,4
Будівництво	7461,2	77,1	22,9	4,1	7,4	1,2	6,4
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	16285,8	92,3	7,7	5,2	0,0	1,0	0,8
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	13559,6	83,1	16,9	6,7	1,1	2,5	4,8
транспорт, складське господарство	10495,6	80,7	19,3	6,7	2,8	1,4	6,2
поштова та кур'єрська діяльність	3064,1	91,5	8,5	6,7	1,5	–	–
Тимчасове розміщування й організація харчування	1981,2	85,0	15,0	6,1	1,0	0,6	5,3
Інформація та телекомунікації	3773,1	90,0	10,0	8,0	–	1,4	–
Фінансова та страхова діяльність	4246,6	91,1	8,9	7,0	–	1,6	0,0
Операції з нерухомим майном	4395,3	85,9	14,1	7,3	0,6	1,6	3,8
Професійна, наукова та технічна діяльність з неї наукові дослідження та розробки	4110,6	87,2	12,8	7,4	0,0	2,1	1,6
1034,6	83,4	16,6	9,3	–	1,9	1,3	
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	2672,6	88,9	11,1	8,4	–	1,8	0,2
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	21288,3	88,7	11,3	8,6	0,0	2,2	0,1
Освіта	56169,0	86,7	13,3	11,2	–	1,6	–
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	42018,6	87,5	12,5	9,7	–	1,7	0,0
з них охорона здоров'я	36765,4	87,3	12,7	9,7	–	1,7	0,0
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	5635,6	89,3	10,7	8,9	–	1,3	0,1
Надання інших видів послуг	1860,0	92,4	7,6	6,9	–	0,5	–

Начальник управління статистики праці

Джаман Н.М.

**Середньомісячна заробітна плата працівників
за видами економічної діяльності за 2013 рік**

	Середньомісячна заробітна плата в розрахунку на					за одну оплачену годину	
	одного штатного працівника			одного працівника в еквіваленті повної зайнятості		грн.	у % до 2012р.
	грн.	у % до		грн.	у % до середнього рівня заробітної плати одного штатного працівника		
		2012р.	серед- нього рівня по економіці				
Усього	2484	106,6	100,0	2618	105,4	17,07	111,9
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	2213	104,6	89,1	2432	109,9	14,98	112,8
Промисловість	2514	109,3	101,2	2751	109,5	16,48	117,7
Будівництво	1942	92,7	78,2	2454	126,3	14,96	114,8
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	2021	107,5	81,4	2299	113,7	13,92	113,7
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	2230	102,7	89,8	2586	116,0	15,63	112,7
транспорт, складське господарство	2431	100,6	97,9	2764	113,7	16,77	113,2
поштова та кур'єрська діяльність	1651	106,5	66,5	2027	122,8	12,12	109,6
Тимчасове розміщування й організація харчування	1251	105,2	50,4	1529	122,2	9,05	111,7
Інформація та телекомунікації	2676	100,4	107,8	2774	103,6	16,83	102,0
Фінансова та страхова діяльність	3800	108,3	153,0	3833	100,9	24,03	110,6
Операції з нерухомим майном	2286	99,3	92,0	2456	107,5	15,38	106,4
Професійна, наукова та технічна діяльність	2857	112,2	115,0	3226	112,9	20,02	114,3
з неї наукові дослід- ження та розробки	2369	100,2	95,4	2774	117,1	16,71	99,7
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного	2484	118,0	100,0	2564	103,2	16,21	123,7
обслуговування							
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	3535	107,2	142,3	3580	101,3	22,27	110,0
Освіта	2624	106,6	105,7	2603	99,2	19,80	108,5
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	2150	105,7	86,6	2235	103,9	14,05	109,5
з них охорона здоров'я	2124	104,9	85,5	2205	103,8	13,86	107,9
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	2273	108,5	91,5	2327	102,4	15,43	110,4
Надання інших видів послуг	1630	104,5	65,6	1702	104,5	10,51	108,2
Начальник управління статистики праці							Джаман Н.М.

**Середньомісячна заробітна плата працівників
по містах та районах
за 2013 рік**

	Нараховано в середньому штатному працівнику		
	грн.	у % до	
		2012р.	середнього рівня по регіону
Чернівецька область	2484	106,6	100,0
м. Чернівці	2613	106,5	105,2
м.Новодністровськ	3365	118,8	135,5
райони			
Вижницький	2407	109,4	96,9
Герцаївський	2398	108,9	96,5
Глибоцький	2226	103,2	89,6
Заставнівський	2208	107,6	88,9
Кельменецький	2190	106,7	88,2
Кіцманський	2098	99,6	84,5
Новоселицький	2177	106,2	87,7
Путильський	2653	109,1	106,8
Сокирянський	2727	107,3	109,8
Сторожинецький	2286	104,6	92,0
Хотинський	2314	114,7	93,2

Начальник управління статистики праці

Джаман Н.М.

Розподіл кількості працівників за розмірами нарахованої їм заробітної плати та видами економічної діяльності за грудень 2013 року

	Кількість працівників, які відпрацювали 50% і більше робочого часу, встановленого за грудень 2013р., осіб	З них питома вага працівників, яким заробітна плата за грудень 2012р. нарахована у межах ¹				
		до 1218,00 грн.	від 1218,01 до 3000,00 грн.	від 3000,01 до 5000,00 грн.	від 5000,01 до 10000,00 грн.	понад 10000,01 грн.
Усього	125196	7,3	59,4	23,4	8,3	1,6
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	6900	11,1	62,4	20,0	5,8	0,7
Промисловість	17089	7,2	59,1	21,8	9,3	2,6
Будівництво	3276	2,6	71,8	19,4	5,6	0,6
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	8619	18,5	62,6	9,8	7,5	1,6
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	6810	15,9	59,6	22,3	2,0	0,2
транспорт, складське господарство	5005	11,7	56,6	28,9	2,6	0,2
поштова та кур'єрська діяльність	1805	27,5	67,8	4,3	0,3	0,1
Тимчасове розміщування й організація харчування	1007	21,5	75,9	2,0	0,4	0,2
Інформація та телекомунікації	1913	2,3	62,7	20,5	11,3	3,2
Фінансова та страхова діяльність	2057	8,5	41,1	26,3	17,2	6,9
Операції з нерухомим майном	2166	9,1	62,9	17,8	9,7	0,5
Професійна, наукова та технічна діяльність з неї наукові дослідження та розробки	2116	5,8	38,4	33,5	18,1	4,2
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	527	4,9	57,9	25,8	9,5	1,9
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	1355	1,9	56,9	30,2	10,2	0,8
Освіта	10872	1,7	36,0	38,7	19,5	4,1
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	35040	4,2	59,3	27,2	8,1	1,2
з них охорона здоров'я	21904	7,6	69,0	18,3	4,4	0,7
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	19107	8,2	70,6	17,1	3,6	0,5
Надання інших видів послуг	3126	6,4	59,8	28,7	5,1	0,0
	946	5,7	85,7	7,4	1,2	–

¹ Інтервали розподілу наводяться в залежності від встановленого мінімуму заробітної плати та меж інтервалів, доведених вказівками Держстату України.

Начальник управління статистики праці

Джаман Н.М.

**Структура фонду оплати праці штатних працівників
за видами економічної діяльності
за 2013 рік**

	Фонд оплати праці усього, тис.грн.	У т.ч., у %			Нараховано за невідпрацьований час із фонду оплати праці, %
		фонд основної заробітної плати	фонд додаткової заробітної плати	інші заохочувальні та компенсаційні виплати	
Усього	3868485,1	61,6	33,1	5,3	9,3
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	202918,8	83,4	15,3	1,3	7,4
Промисловість	561095,6	71,2	24,6	4,2	7,5
Будівництво	90871,3	75,7	24,0	0,3	7,4
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	221129,4	76,4	22,6	1,0	6,7
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	192005,2	67,4	27,9	4,7	8,8
Транспорт, складське господарство	155478,3	63,8	30,7	5,5	8,9
поштова та кур'єрська діяльність	36526,9	82,8	16,0	1,2	8,2
Тимчасове розміщення й організація харчування	16376,7	89,3	9,9	0,8	6,2
Інформація та телекомунікації	62463,3	73,3	21,2	5,5	8,1
Фінансова та страхова діяльність	100187,7	55,0	40,7	4,3	7,0
Операції з нерухомим майном	63260,2	62,7	29,0	8,3	7,4
Професійна, наукова та технічна діяльність	78092,1	60,7	34,9	4,4	9,4
з неї наукові дослідження та розробки	16090,5	69,7	26,9	3,4	8,8
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	42178,7	65,2	29,4	5,4	7,7
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	462249,1	37,2	52,4	10,4	8,4
Освіта	1092439,9	57,3	37,2	5,5	12,2
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	578291,0	60,7	33,7	5,6	9,5
з них охорона здоров'я	498954,1	61,7	32,6	5,7	9,6
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	85509,0	62,5	30,8	6,7	8,0
Надання інших видів послуг	19417,1	82,0	15,7	2,3	9,0

Начальник управління статистики праці

Джаман Н.М.

**Темпи зміни суми заборгованості з виплати заробітної плати
за окремими видами економічної діяльності
на 1 січня 2014 року**

	Сума несплаченої заробітної плати			Структура боргу, у %
	тис.грн.	у % до		
		суми заборгованості на 1 січня 2013р.	фонду оплати праці за грудень 2013р.	
Усього	112,0	88,2	0,03	100,0
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	102,0	×	0,6	91,1
Операції з нерухомим майном	10,0	×	0,2	8,9

Примітка. У цій та наступній таблиці з питань заборгованості з виплати заробітної плати дані наведено без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців.

**Темпи зміни суми заборгованості з виплати заробітної плати
по містах та районах
на 1 січня 2014 року**

	Сума несплаченої заробітної плати		Структура боргу, у %
	тис.грн.	у % до суми заборгованості на 1 січня 2013р.	
Чернівецька область	112,0	88,2	100,0
м.Чернівці	102,0	80,3	91,1
район			
Вижницький	10,0	×	8,9

Начальник управління статистики праці

Джаман Н.М.